

**МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
“УКРАЇНА І СХІД:
ТРАДИЦІЇ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ”,
ПРИСВЯЧЕНА 85-Й РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ЯРОСЛАВА ДАШКЕВИЧА**

Міжнародна наукова конференція “Україна і Схід: традиції історико-культурної взаємодії”, організована Інститутом сходознавства ім. А.Ю.Кримського НАН України і присвячена 85-й річниці від дня народження Ярослава Дашкевича, відбулася 21 грудня 2011 р. у Києві. У роботі конференції брали участь понад 30 дослідників, які надсилали свої заявки та статті, виступили на засіданнях із доповідями. Більшість із них представляли різні міста України: Київ, Луцьк, Одесу, Дніпропетровськ, Луганськ, Умань, Маріуполь. У доповідях та підготовці матеріалів, презентованих на конференції, брали також участь науковці з Росії, Вірменії та США. У матеріалах конференції та усних виступах, традиційно для наукових заходів Інституту сходознавства, репрезентовані різні галузі знань (археологія, джерелознавство, історіографія, історія, літературознавство, релігієзнавство, мистецтвознавство), а також різні наукові, культурні й вищі навчальні заклади. До складу учасників конференції ввійшли як відомі дослідники, так і молоді вчені.

Конференція “Україна і Схід: традиції історико-культурної взаємодії” передбачає розгляд широкого спектра наукових проблем, пов’язаних зі Сходом, тому науковому заходу була властива певна тематична різноманітність. Організатори конференції вважали за потрібне зосередити увагу на тій сходознавчій тематиці, що була предметом уваги вченого світового рівня та гордості вітчизняної гуманітарної науки – Ярослава Дашкевича. На конференції серед багатьох представлених напрямків сходознавства домінували вірменістика та тюркологія.

Робота конференції проходила по таких секціях: “Я.Р. Дашкевич у науковому і громадському житті України”; “Вірменія і вірмени у минулому України”, “Джерелознавчі, історіографічні та методологічні проблеми дослідження взаємин України і Сходу”, “Україна і номади Великого степу”. За кількістю за-

значених доповідачів передували секції “Джерелознавчі, історіографічні та методологічні проблеми дослідження взаємин України і Сходу” та “Україна і номади Великого степу”.

На конференції головував провідний науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А.Ю.Кримського, к. ф. н. Ю.М. Кочубей (*Київ*). Під час засідання секції “Я.Р. Дашкевич у науковому і громадському житті України” виголосили свої доповіді О.О. Маврін (*Київ*) – “Українська візантологія в науковій спадщині Я. Дашкевича”, О.Б. Головка (*Київ*) – “Україна доби раннього та класичного Середньовіччя у науковій спадщині Я.Р. Дашкевича”, О.Б. Бубенок (*Київ*) – “Внесок Я. Дашкевича у розвиток номадологічних студій у незалежній Україні”, К.І. Красильников (*Луганськ*) – “Я.Р. Дашкевич – исследователь камнерезного искусства тюркских кочевников” (доповідь підготовлено у співавторстві з О.К. Апарєєвою), І.М. Дрига (*Київ*) – “Слідами мрії Я. Дашкевича про відродження академічної тюркології в Україні”, Ю.М. Кочубей (*Київ*) – “Внесок Я.Р. Дашкевича в караїмознавство”.

На секції “Вірменія і вірмени у минулому України” були представлені такі доповіді: О.С. Алексанян (*Єреван*) – “Армяне в Криму в советский период”; І.М. Гулянович (*Одеса*) – “Вірменське населення міст Південно-Західної України середини XIX ст.: історико-демографічний аспект”; Н.М. Зуб (*Київ*) – “Деякі аспекти дослідження історії Кавказу у 20–30-ті рр. XX ст. в СРСР”; З.А. Саїдов (*Луганськ*) – “Мирные договоры арабов с правителями и народами Кавказа в VII в.”; Г.Ю. Івакін (*Київ*) – “Розкопки вірменської церкви в Києві в 70-ті роки XX ст.”; О.І. Божко (*Київ*) – “Хотинська битва 1621 р. у вірменських писемних пам’ятках XVII ст.”; М.В. Днепровський (Санкт-Петербург) надіслав заявку та статтю на тему “Вновь открытый культурный пещерный комплекс в историческом центре Бахчисарая и проблема локализации армянских духовных

центров в столиці Кримського ханства”.

Секцію *“Джерелознавчі, історіографічні та методологічні проблеми дослідження взаємин України і Сходу”* висвітлювали: Г.М. Виноградов (*Дніпропетровськ*) – “Хозарський каганат та Давня Русь: біблійні моделі та історичне державотворення”; С.Я. Германюк (*Київ*) – “Тюркологічні дослідження у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: 1991–2011 рр.”; С.Б. Кравцов (*Умань*) – “Історія співробітництва України та Афганістану: початок і становлення”; Т.Ф. Маленька (*Київ*) – “Суфізм і перська література: нотатки та коментарі А. Кримського (з архіву А. Кримського)”; В.С. Рибалкін (*Київ*) – “Специфіка рецепції та інтерпретації коранічного тексту (до постановки проблеми)”; Ф.І.О. Туранли (*Київ*) – “Літопис *Финдикли* як джерело вивчення історії України”; О.О. Хамрай (*Київ*) – “«Альтернативна версія» юдаїзації хозар у рукописі А. Кримського «Історії хозар...»”; С.В. Капранов (*Київ*) – “Українська діаспора в Харбїні як посередники у зв’язках України зі Сходом”; І.В. Пупурс (*Київ*) – “Джерелознавчі та методологічні проблеми дослідження українського романтичного орієнталізму”; О.Д. Огнева (*Луцьк*) – “Пам’ятки духовної спадщини калмиків в Україні”. Відбувся також виступ К.М. Крикнюк (*Київ*) – “Формально-лінгвістичний підхід до вивчення сучасного перського словотвору”.

На секції *“Україна і номади Великого степу”* виступили: В.В. Отрощенко (*Київ*) – “Угорські мотиви половецького комплексу Чингульської Могили”; Я.В. Пилипчук (*Київ*) – “Світові релігії та кипчацький соціум”; Р.В. Бабенко (*Київ*) – “Руський контингент у військах Золотої Орди XIII ст.”; Ю.О. Гоман (*Київ*) – “Формування засадничих основ влади Чингісхана у Монгольській імперії першої половини XIII ст.”; В.В. Грибовський (*Дніпропетровськ*) – “Ногайці в структурі українського степового кордону XVI–XVIII ст.: економіко-географічний аспект”; І.В. Карашевич (*Київ*) – “Акерман у військово-ленній сис-

темі Османської імперії”; С.О. Біляєва (*Київ*) – “Методологічні аспекти досліджень взаємин України та тюркських цивілізацій”; О.С. Мавріна (*Київ*) – “Справироду Ногаєвих «на дворянское достоинство» (на матеріалах ДААРК)”. Ю.Я. Рассмакін (*Київ*) провів змістовну та яскраву презентацію колективного проекту (учасниками якого є також В. Отрощенко (*Київ*), Р. Голод (Філадельфія), О. Галенко (*Київ*), В. Вудфін (Філадельфія) під назвою “Дослідження поховання половецького хана в Чингульській Могилі”. Надіслали свої заявки, проте не змогли взяти безпосередню участь у засіданні О.О. Дячок (*Дніпропетровськ*) із доповіддю “Сарматська теорія у польських та українських історичних творах (історіографічний аспект)” та Ю.В. Рябуха (*Маріуполь*) із доповіддю “Хан Боняк: реконструкція біографії степового полководця”.

Особливо плідно працювали секції *“Вірменія і вірмени у минулому України”* та *“Україна і номади Великого степу”*. Ці засідання викликали велике зацікавлення аудиторії: доповіді супроводжувалися численними запитаннями та жвавою дискусією. Досвід конференції зайвий раз підкреслює бажаність при організації наступних наукових заходів пропонувати роботу секцій і за вузькою тематикою, що допомагає збагатити роботу конференції, привертає увагу нових дослідників з усієї країни та з-за її меж, вкорінює нову тематику в українському науковому просторі. Так, низка вчених уперше взяли участь у науковому заході Інституту сходознавства, зацікавившись згаданими вище секціями.

Конференція *“Україна і Схід: традиції історико-культурної взаємодії”* стала нагодою вшанувати великого українського вченого та громадського діяча, нагадати про його різнобічний та багатий внесок в українську гуманітарну науку та вітчизняне сходознавство. Інститутом видається номер журналу *“Східний світ”*, де будуть представлені всі статті, надіслані до оргкомітету та відібрані для участі в конференції.

Я.В. Пилипчук